

Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
20 år

Informationsblad för Eskilstuna - Strängnäs släktforskarförening Nr. 2 år 2000

*Kjell
Ivarsson*

*Karl-Inge
Karlberg*

*Arne
Carlsson*

*Anita
Carlsson*

*Kajsa
Nilsson*

*Sven
Kullman*

*Margareta
Berqvist*

*Sonja
Jönsson*

*Margareta
Gustafsson*

Den nya styrelsen lite lösryckt!

ESSF Adress:

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Box 85
631 02 ESKILSTUNA

Postgiro:
73 81 41-1

Redaktion

Redaktör:
Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post arne@caritakonsult.se

Adressändring

Skickas till Kassören!!

Medlemsavgifter 2000

Fullbetalande 125.- / år
Famijemedlem 25.- / år

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förut-
sättning att källan och författare anges.
Anbudet ges ut 4 ggr per år i ca 350 ex
och framställs och kopieras hos:
Carita Konsult & Service i Eskilstuna
Tfn 016 - 42 64 10

Öppet i klubblokalen 2000

Kvarvarande öppet under **våren**:

Tisdagen:

2/5
kl 18.00 - 20.00

Lördagarna:

15/4, 20/5
kl 11.00 - 13.00

Vi försöker ha gott kaffe o speciellt gott
varmvatten till Te, fikabröd eller kakor till-
gängligt till självkostnadspris.

Busslinjer

Enligt uppgift så går följande bussar till
Mälarsjukhuset: (Från Strängnäs nr 720),
Servicelinjen, 101, 122 och 127 i Eskils-
tuna

OBS!
Ny Adress!

Styrelse 2000

Ordförande:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post: arne@caritakonsult.se

Vice Ordförande:

Kajsa Nilsson
Lundvägen 3
645 32 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 120 01
Fax 0152 - 120 01

Sekreterare:

Anita Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
E-post: anita@caritakonsult.se

Kassör:

Margareta Gustafsson
Åkerövägen 6
633 47 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 13 11 80
Fax 016 - 14 71 00
E-post: m.gson@sverige.nu

Övriga styrelsemedlemmar:

Margareta Bergqvist
Vandrarvägen 19
645 32 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 126 36
E-post:
margareta.bergqvist@strangnas.se

Kjell Ivarsson
Östra Storgatan 12
633 42 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 35 91
E-post:
kjell.ivarsson@mbox304.swipnet.se

Sonja Jönsson
Gräsgatan 40
645 40 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 139 40
Fax 0152 - 139 40
E-post: bj13940@swipnet.se

Sven Kullman
Thulegatan 9 B
633 58 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 62 87
E-post:
smedcomp@eskilstuna.mail.telia.com

Karl-Inge Karlberg
Mellanvägen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn 016 - 252 57
E-post: beirut@mbox301.swipnet.se

Manus och utgivningsdagar för Anbudet 2000

Nr 3	-"-	28/8	-"-	18/9
Nr 4	-"-	13/11	-"-	4/12

Parkeringsplats för bil

Finns på baksidan av Administrations-
byggnaden. Kör in första vägen till vän-
ster efter kurvan uppe vid sjukhuset så har
du parkeringsplatsen till vänster (på bak-
sidan av huset).

Ringklocka

Knappen sitter till vänster om innerdörren.
När lokalen är öppen för medlemsträff så
skall du ringa på klockan så kommer nå-
gon och öppnar för dig.

Adressen till loka-
len är Kungsladu-
gårdsgatan 2 vid
Mälarsjukhuset

För att travestera med ett uttryck som använts av en av våra föredrags-hållare nyligen:

Mannen som försvann!

Så vill jag använda uttrycket: **Åren som försvann:** som inledning till det här numrets redaktörs- och ordförandespalt.

Vi har ju i styrelsen gått i den fasta förvisningen om att föreningen under år 2000 ska fira sitt 20-års jubileum eftersom föreningen startades som Eskilstuna - Strängnäs släktforskarklubb år 1980.

Det är ju förvisso helt sant att vår nuvarande förening bildades år 1979, den 8 november, och att medlemmarna i Sörmlands släktforskareförening bjöds in till ett konstituerande möte för bildandet av en släktforskarklubb för Eskilstuna och Strängnäs den 12 februari 1980.

Ordförande i klubben blev vår bekante medlem Bengt Bergman, Eskilstuna och Mary Lindkvist blev vald till sekreterare. Styrelsen för övrigt bestod av Bengt-Olov Beckman, Strängnäs, Bernt Karlsson Strängnäs, och Gunnar Lagerkrantz Eskilstuna.

Dessa uppgifter har vi fått från Karin Gustafson som noggrant har reda på vad som har hänt under årens lopp med vår förening och dess tillkomst. Karin har överlämnat en hel del protokoll och anteckningar till föreningen och det är ur dessa som vi har plockat fram de här konkreta uppgifterna om den nuvarande föreningens födelse och fortlevnad.

Men nu kommer vi till ingressen och titeln **Åren som försvann!**

Redan 1972 stod den egentliga vaggan och gungade med det som idag är vår förening. Ett "gäng", där bl.a. Karin själv

var med bildade då Embryot till det som sedan konstituerades den 24 mars 1973 och blev SÖDERMANLANDS SLÄKTFORSKAREFÖRENING.

Det är naturligtvis mycket intressant att studera alla de här gamla noteringarna, stadgarna och protokollen och de uppgifter som jag hittills har hittat stärker våra ideer om att vi i år ska fira 20-års jubileum som förening.

Men samtidigt så har vi ju våra "anor" lite längre tillbaka i tiden eftersom föreningen var en aktiv del av Södermanlands släktforskareförening som ju startade betydligt tidigare.

I princip så firar vi ju i år 28 års jubileum från det år som släktforskarna i Sörmland slog sig samman för att "jobba ihop".

Nu har ju styrelsen beslutat att vi ska fira 20-års jubileumet med en utställning på biblioteket här i Eskilstuna och Björn Lindwall har som vanligt visat sig på alerten och bokat in en massa andra utställningar på biblioteket, men vi har lyckats få en mycket bra tid från vecka 47 till i första hand vecka 49.

Det innebär att vi öppnar utställningen den 20 december och kanske får ha den stå kvar året ut.

Som "utställningskommissarie" har styrelsen utsett vår nye styrelsemedlem Karl-Inge Karlberg. Det innebär att han är den som i första hand ska ta hand om idéer och synpunkter på vad vi ska visa upp. Avsikten med utställningen bör väl i första hand vara att ge den som har funderat på att börja släktforska den där sista puffen för att komma igång på allvar.

Det är avsikten att vi ska "bemanna" utställningen under en period under dagarna för att kunna ge besökare på biblioteket sakkunnig information om hur det går till att släktforska från grunden och naturligtvis också att försöka få in fler medlemmar till föreningen.

Har du några idéer om vad du anser att vi ska ha med och hur vårt budskap ska vara utformat för att ge bäst resultat så är du mer än välkommen att snarast lämna dina idéer till Karl-Inge på lämpligt sätt, eller också till sekreteraren eller ordförande så får vi se till att det här kommer till rätt mottagare.

Vi lever ju idag i ett IT-samhälle och en del av detta kommer vi ju naturligtvis att visa upp när det gäller släktforskningens olika tekniker, men vi får inte glömma bort att det alltid gäller att verifiera sig i

"de gamla skrifterna" för att vara säker på att vi är på rätt spår"

Som du ser på annan plats i tidningen så arrangerar vi en vårresa till Nyköping med ett ganska digert utbud av aktiviteter.

Där gäller det att passa på att anmäla sig till resan så snart som möjligt av två skäl:

Det är ont om tid och viss begränsning av platser. Priset har vi satt så lågt som vi någonsin kan och blir det ändå något över-skott så ramlar det in i föreningens kassa.

När vi ändå är inne på det här med re-soer så finns det ytterligare en resa att anmäla sig till så snart som möjligt och det är den traditionella Leksandsresan, till Släktforskarnas hus. I Leksand kommer det ju att ske stora förändringar under året i och med att man tar sitt pick och pack och flyttar till ett nytt ställe.

I den Carlssonska familjen är det beslutat att vi ska ta med oss vårt eget lilla hus och ta oss till Leksand efter deras flytt för att "sondera terrängen" och se till att vi är väl orienterade innan vi ställer kosan dit med "föreningsbussen" i höst.

Leksandsresan går av stapeln 7-8 Oktober och där har vi redan nu 15 anmälningar vilket som vanligt tyder på ett stort intresse. Tyvärr så får vi bereda oss på att priset för att hyra bussen har stigit en del eftersom staten har slagit på bussbolagen en skattehöjning, men ju fler vi blir desto billigare blir det ju "per skalle". Förra gången så hade vi ju glädjen att få betala tillbaka en del av anmälningsavgiften på grund av att vi blev så många och trots detta så blev det en liten slant över till föreningskassan.

Vi har ju också "säsongsavslutning" i lokalen lördagen den 20 maj och då kan det ju vara lämpligt att gå dit och ta del av de olika nyheter som har "poppat upp" under vintern och våren.

Jag hoppas att du får en varm och skön sommar med många möjligheter till avkoppling och laddning av batterierna inför en aktiv släktforskarhöst.

Anne Carlsson

Tankar från en nybörjare

Mitt intresse för släktforskning väcktes när min hustru Eva, hösten 1997, började med att hjälpa till att från husförhörslängder registrera uppgifter till sockenkataloger.

Det råkade vara så att de socknar som skulle registreras var från Östergötland där Eva har sina rötter. Alltså låg det nära till hands för henne att börja rota lite i sin egen släkt.

Detta medförde att jag också blev intresserad. Jag lärde mig grunderna av Eva. Jag har alltså inte gått någon kurs. Jag startade på allvar hösten 1998 när vi, Eva och jag, följde med Släktforskarföreningen till Leksand en helg och forskade.

Likstol, enligt konvention.

(Författare Nils Pauli, Ekby, Mariestad.)

Släktforskare, som även använder sig av gamla bouppteckningar, har kan ske sett en utgiftspost "Likstol" och frågat sig vad det betyder.

Men längre tillbaka i tiden kallades det Likstod, som sedan blev förvanskat till likstol. Likstol var alltså en avgift, som prästen hade rätt att uppbära vid dödsfall och skulle motsvara värdet av en mjölkko.

Avgiften blev ju införd när befolkningen huvudsakligen tillhörde bondesamhället, och då skatter och avgifter erlades in natura efter den avlidnes förmögenhet.

År 1617 jordfästes en bonde och hans hustru för "en ko av sex, ett gement lik för 3 mark". I 1686 års kyrkolag stadgas att likstol får ej under vakanser bortarrenderas, och om någon annan präst än församlingens kyrkoherde utförde jordfästningen, så skulle i tid den kyrkoherden därom kungöras, och njute såväl han som den församlingens kyrkoherde, i vilken den döde bott, haver sin rättighet till likstol oavkortat.

Att likstolen var en tung pålaga för allmogen är uppenbart, ty år 1815 inlämnar riksdagsmannen Lars Carlsson från Ullervad till den då urtima riksdagen en Memorial (motion) av följande lydelse:

Då var intresset ordentligt väckt. Intresset kanske fanns sedan barnben för jag hade nämligen redan som liten grabb på ett papper skrivit ner födelsedata på ett antal släktingar efter att ha pratat med min mormor och min farmor.

Som tur var hade jag sparat den lappen vilket gjorde det lätt att komma igång. Efter första Leksandsresan har det blivit ytterligare ett par resor dit. Vi har även skickat efter kort från SVAR vilket är ett bra alternativ för mig.

Jag har ju även ett jobb att tänka på så det kan vara svårt att komma ifrån en vanlig vardag. Än så länge har jag bara "samlat namn" och detta är långt ifrån klart. Jag har natur-

ligtvis som alla andra släktforskare kört fast ett antal gånger, men det är ju det som är en del av tjusningen.

Om det bara var att ta fram en kyrkobok och skriva av innehållet vore det inte lika roligt att forska. Ett annat problem som jag stött på är att man inte skrev likadant förr.

Ja man hade inte ens samma bokstäver, utan man använde något som kallas den tyska stilen. Det var bara att försöka lära sig "ett nytt språk" vilket inte var så lätt.

Så småningom finns det ju en hel del annat att titta på, sockenstämmoprotokoll, bouppteckningar, domböcker och allt vad det nu kan vara, men det blir en senare historia. Jag har nu kommit så långt med forskandet att jag insett att det aldrig kommer att bli klart, men kul är det.

Kjell Jvarsson

"Bland de mest obilliga och orättvisa fordringar är visserligen den Högvördiga Prestståndet olagligen tillkommande likstolen. Jordbrukaren skall lemna såväl för sig som för sin maka till kyrkoherden vid enderas avgång vid dödligheten ett kokreatur, och för hvad? För att erhålla en plats på den kyrkogård, han sjelf genom eget arbete och betalning hägnat och vårdat".

En annan talesman uttryckte samma mening i följande ord: "Det må vara ett privilegium, att prästen skall hafva betalning för det menniskan födes, lefver och dör, men det är onaturligt och emot allt sundt förnuft, att bonden skall förlora sin bästa ko, i samma stund han förlorar sin hustru".

Riksdagen avskog dock den inlämnade Memorialen. Ur en handskrift från 1850-talet kan nämnas att i Leksbergs församling erlättes ej likstol.

I Ullerfvads församling stadgas: Liksthol utgöres efter samma behållning med ½ % för varje 100 Riksdaler, dock får i intet fall afgiften överstiga värdet av en ko efter årets markegångspris. Efter personer som icke efterlämnar behållning, ävensom då behållningen icke uppgår till 100 Riksdaler betalas i Liksthol 16 shilling Bankomynt."

"Liksthol i Hassleds Församling betalas efter Bouppteckning på det sätt att för en behållning från och med 50 till och med

500 Riksdaler betalas 2%, från 500 till 1 000 Riksdaler 1%, från 1 000 till och med 20 000 Riksdaler ½%, och sistnämnda summa den högsta hwarföre Liksthol betalas."

Att likstolen inte var särskilt populär i mitten på 1800-talet framgår av den tidens diktning, där det i ett utgivet häfte betitlat "Humoristen" finns följande dikt med rubriken Betala:

När man in i världen går skall rumpskatt betalas till prästen, och när man ut ur världen går så skall likstol betalas till prästen för om kontanter han inte får så tar han både rocken, byxorna och västen.

Beställningar av böcker och CD-skivor

Vår förening har i stadgarna att "Eskilstuna Strängnäs Släktforskar förening ska vara medlem i Sveriges Släktforskarförbund".

Vi betalar 7,00 kr. per medlem och år till förbundet. Om du är intresserad av att beställa CD-skivor eller böcker som Sveriges Släktforskarförbund har till försäljning så kan du vända dig till föreningens sekreterare för denna beställning.

Du får visserligen vara beredd på att vänta en tid för att samordna beställningarna.

Men din fördel blir att vi slår ut expeditionsavgift och fraktkostnad som Sveriges Släktforskarförbund tar ut, på flera beställningar istället för att du får betala hela denna kostnad själv.

Samtidigt som du gör denna beställning så hjälper du föreningen att hålla nere kostnaderna eftersom vi får en bonus från Sveriges Släktforskarförbund på den totala beställningssumman per år. Under 1999 fick vi 499 kr i bonus, en ganska bra förstärkning av föreningskassan, så kontakta undertecknad för beställningarna:

Sekreterare Anita Carlsson

Tfn: 016- 42 64 10

Framtidens släktforskarproblem?

Artikel införd i Eskilstuna Kuriren 3/7 1995.

Namnändring efter könsbyte drabbar ex-hustru och barn. En kvinna på Gotland får än så länge leva med att det i folkbokföringsregistret framstår som att hon varit gift med en kvinna. Likaså får hennes tre barn än så länge leva med att det står att deras far bär ett kvinnligt förnamn.

Anledningen är att den före detta maken, som nu genomgår ett könsbyte, beviljats namnändring till ett kvinnligt förnamn av patent- och registreringsverket. Men socialstyrelsen har ännu inte slutgiltigt fastställt att han är kvinna.

Den före detta hustrun har begärt att uppgifterna i folkbokföringsregistret ändras men fått avslag av skattemyndigheten. Marianne och hennes före detta make, Sven, har tre barn. Efter skilsmässan bestämmer sig Sven för att han vill genomgå ett könsbyte och bli kvinna.

Samtidigt som han genomgår behandling med kvinnligt könshormon ansöker han om byte av förnamn till "Sara" hos patent- och registreringsverket.

Hans ansökan beviljas och det nya namnet införs i folkbokföringsregistret som förs av den lokala skattemyndigheten. Följden blir att det i registret står att Marianne har varit gift med Sara och att paret tre barn har en far som heter Sara.

Än har dock inte Svens nya könsidentitet fastställts av socialstyrelsen. Sven är alltså ännu inte i lagens mening kvinna. Som en följd har han till exempel än så länge ett manligt personnummer.

Uppgifterna om Marianne och barnen kommer att stå kvar till dess att den före detta maken har genomgått ett fullständigt identitetsbyte och lagligt sett blivit kvinna. När så skett sekretessbeläggs uppgifterna om hans tidigare liv automatiskt, medan namnet "Sven" återinförs i registret vad gäller Marianne och barnen.

Men den före detta hustrun har begärt att skattemyndigheten inför en ändring redan nu eftersom det inte är säkert att Sven kommer att beviljas ett fullständigt identitetsbyte. Skulle han dessutom avlida innan bytet är fastställt kommer namnet "Sara" att kvarstå i registret för all framtid.

Den lokala skattemyndigheten har dock svarat att det inte finns laglig möjlighet att göra den ändring som Marianne har begärt, men att det finns möjligheter att sekretesskydda hennes och barnens personuppgifter. Marianne nöjde sig inte med detta och beslöt därför att JO-anmäla skattemyndigheten.

Justitieombudsmannens slutsats är dock att skattemyndigheten inte handlat felaktigt i ärendet. Syftet med den registrering som sker inom folkbokföringen, skriver JO, är att uppgifter om föräldrar och vårdnadshavare skall kunna utläsas.

Följden i vissa fall kan bli att det medför obehag för närstående, skriver han vidare. Det nu uppkomna fallet, -då en person som delar vårdnad av barn genomgår ett könsbyte -är dock sannolikt mycket ovanligt, menar han.

Han föreslår därför heller ingen lagändring.

Marianne har däremot beviljats så kallad spärrmarkering som innebär att uppgifter om henne och barnen i folkbokföringsregistret inte kan utlämnas utan särskild sekretessprövning. Under tiden är det bara för Marianne att hoppas att det går bra med den före detta makens könsbyte.

NIKLAS TRANAUS/FLT

FOTNOT: Samtliga namn är fingerade.

Denna artikel är tidigare införd i Släkt-historiskt Forum

Anita Carlsson

Svensk Lokal- historisk Databas

Mycket av det arkivmaterial som digitaliserats och gjorts tillgängligt för släktforskare i form av databaser med register av olika slag har kommit till genom frivilliga insatser eller som arbetsmarknadsprojekt.

I samband med BOK & Bibliotek '99 i Göteborg i september 1999 tittade jag på en monter där man demonstrerade just ett projekt som Kommunförbundet i Halland driver i samarbete med bl a Riksarkivet/ Arkion och länsarbetsnämnden i Halland.

Då fick jag inget riktigt grepp om vad det skulle omfatta men idag finns hela projektet beskrivet på hemsidan:

www.digitalhistoria.nu och en del material registrerat.

Det är kommunarkivens kommunal- och sockenstämmoprotokoll som läggs in renskrivna och sökbara med fritextsökning och i sökbara fält. Det är verkligen ambitiöst och skulle planerna förverkligas att omfatta fler kommuner/län och i förlängningen hela riket, som man skriver,

så är det ju fantastiskt. Projektet har pågått sedan 1997 och att döma av det material som finns tillgängligt idag skulle det i så fall vara ett evighetsprojekt.

Man får vara glad över det som finns och även om jag själv inte har några anor i Halland kanske någon annan i föreningen har det. Vad alla kan ha glädje av är kartan över Halland som är "klickbar", en snygg uppställning över gamla vikt-, mått- och myntenheter, en enkel ordlista och framför allt länkar.

Till att börja med har man naturligtvis länkar till Arkion, en enhet under Riksarkivet, och till landsarkiven i Lund, Göteborg och Vadstena. Men vad som visar sig vara verkligen bra är länkar till Demografi-

ska Databasen Södra Sverige:
www.ddss.nu

Den administreras av landsarkivet i Lund men där ligger även databaser upprättade av utomstående som man får förmoda blir något av auktoriserade genom att de finns där. Landsarkivet har registrerat ett antal socknar i Skåne, födda, vigda och döda. Ett annat register finns över födda i Malmö, ett över vigda i Halland, vigda i Örkelljunga och sist men inte minst Sveriges skeppslistor (1837-1939) d.v.s. de som finns i landsarkivet Lund.

Som synes, det är mer och mer som publiceras på Internet men också väldigt slumpmässigt. Har man tur och anor i vissa trakter kan man hitta mycket och det gäller att hålla utkik och "kolla läget".

Margareta Bergquist

Heraldik för ofrälse

Vapen och vapensköldar för privat personer är något som åtminstone jag enbart förknippat med adelsläkter. En av mina anfäder försökte förvägas få sitt vapen godkänt men eftersom han aldrig skrevs in på Riddarhuset blev det inte så.

Idag skulle han lätt ha kunnat ordna den saken. I Svenska Dagbladet fann jag för en tid sedan en artikel om en ung man, Magnus Bäckmark, som faktiskt har som sitt levebröd att skapa vapen för ofrälse förutom att han utför släktforskning på uppdrag.

Naturligtvis blev jag väldigt nyfiken och klickade mig in på hans hemsida på Internet:

<http://hem.passagen.se/gronstub/>

och där fanns mycket intressant och främst då en förteckning över idag i bruk varande ofrälse släktvapen. De flesta endast beskrivna i text men några även i bild. I samband med att Sverige fick sin första kvinnliga biskop nämndes att hon som vapen

valt en åsna. Då tänkte jag inte närmare på det men nu kan man kontrollera att det är

helt riktigt om man tittar i förteckningen på Christina Odenberg. Samtliga Sveriges biskopar finns naturligtvis med. Och kanske andra bekanta?

Principerna för hur man bygger upp en

vapensköld med färger, symboler, indelning av skölden osv berättade f.d. Statsheraldikern Clara Nevés om vid ett möte med Humanistiska föreningen i Strängnäs.

Nu kan jag se att Magnus Bäckmark följer dessa principer och jag vill minnas att i tidningsartikeln nämndes hans nära samarbete med Riksarkivet.

Nu är det inte aktuellt med något vapen för vår familj men jag hittade också Magnus Bäckmarks anor i Södermanland på hemsidan. Han hade en del i "mina" socknar, Ärla och Husby-Rekarne, som kanske tangerar min bort i tiden.

Margareta Bergquist

Var det slumpen eller????

I mitten av mars så fick jag ett e-post meddelande från en släktforskare vid namn Rita Westerlund från Gävle.

För tillfället så hade jag inte tid att ta hand om hennes förfrågan utan den blev liggande i "burken".

Efter drygt en vecka så kom jag ihåg att hon gjort en förfrågan till mig tydligen med anledning av att jag är född i Brännkyrka fs.

Hon gjorde en förfrågan angående en förort till Stockholm som ligger i Brännkyrka fs., som heter Mälärhöjden och om det nu var hennes morfar eller farfar som hade bott där (jag kommer inte ihåg om det var morfar eller farfar).

Men i alla fall så tog jag itu med hennes e-post och där ställde hon en fråga, "om jag kände till Mälärhöjden och dess omgivning". Hon hade frågat sin morfar/farfar om hans barndom eftersom han hade bott i Mälärhöjden och han hade då nämnt Backebo och Ekorrvillan.

Det var dom ledtrådar som jag hade att dra i och Mälärhöjden är ju rätt så stort. Mitt svar till henne var att min styvfar hade bott vid Sättra Varv alldeles utanför Mälärhöjden en gång i tiden.

Men av någon outgrundlig anledning så sa jag till Arne "Nej, jag ska titta i den där boken som du fick i somras och som jag har läst". Boken handlar om Stockholms Södra förorter.

Innan jag skickar iväg e-post meddelandet till henne så bläddrar jag i boken lite förstrött, tittar i registret över Backebo och Ekorrvillan men hittar inget av intresse.

Så börjar jag att titta där själva vykortsparaden (som det heter) börjar, och på en sidan finns det en bild från Mälärhöjden med. Jag läser texten under bilden och där står det om Loviseberg och sedan följer

texten:

"och lite dolt av buskar Ekorrvillan som kallades så för det var ekorrar i varje hörn på huset".

Det var alltså ordet Ekorrvillan som ledde till detta och hade hon inte nämnt detta i sitt e-post meddelande så hade jag förmodligen gått förbi det.

Därefter så skrev jag av texten till henne och sedan scannade vi in bilden i datorn och skickade över både text och bild till henne.

Efter någon dag så svarade hon att hon fått svar från Stockholms Stadsarkiv också, om var Ekorrvillan låg.

Hon hade ett program så att hon kunde öppna bildfilen som vi sänt med och den visade hon för sin morfar/farfar och han kände genast igen sig. Så nu skulle hon gå ut på stan och köpa boken själv.

Hon hade hittat min e-post adress under nättidningen "Rötter" där min släktforskarförteckning ligger.

Anita Carlsson

Vinterns verksamhet

Startades med att vår föreningslokal var öppen den 15 januari. Medlems träffar har sedan anordnats både i Eskilstuna och Strängnäs antingen på tisdagar eller på lördagar.

Det har varje gång varit mellan 10 - 15 medlemmar på träffarna vilket styrelsen ser mycket positivt på, för det verkar som om medlemmarna börjar hitta till vår lokal.

Till hösten är det vår förhoppning att kunna ha öppet på fler tider, åtminstone en gång i veckan, kanske även på någon vardagseftermiddag. Våra föreningsträffar fortsätter under april och en bit in i maj med 20 maj som sista öppet i lokalen för säsongen.

Den 10 februari var det bussresa till Arninge över en kväll då vi hyrde forskarsalen för egen räkning. Till denna resa hade anmälts drygt 30 personer. Medlemmar

som inte varit med på någon av våra resor förut hade också anmält sitt intresse för denna resa. Många av medlemmarna var nöjda och ville ha flera resor till Arninge.

Den 4 mars var det träff i föreningslokalen över ämnet släktforskarprogram, då Holger och Disgen förevisades av två olika användare, Margareta Gustafsson med Holger och Anita Carlsson med Disgen. Släktforskarprogram kopierades över på en av datorerna i lokalen för att få en större databas att bearbeta och visa.

Den 11 mars var det årsmöte i Studieförbundet/Vuxenskolorns lokaler på Kungsgatan. Se artikel på annan plats i tidningen.

Under våren har även olika kurser förekommit. I Strängnäs en dombokscirkel med Margareta Bergqvist och en nybörjarkurs med Kajsa Nilsson.

I Eskilstuna har datakursen fortsatt som vi gjorde en försiktig uppstart till för ett år

sedan. Nu har vi träffats sedan den 15 januari och sedan träffats med jämna mellanrum totalt 7 gånger (till 28 mars) och den är inte riktigt avslutad ännu.

Dombokscirkeln som startades i Eskilstuna under hösten har fortsatt under våren. Vi har bland annat besökt Katrineholms Tingsrätt den 18 januari och blev förevisade arkivet av f. d. lagman C. E. Sturkell som under hösten även hade ett trevligt föredrag dels i Strängnäs och sedan på höstmötet i Eskilstuna.

Anita Carlsson

Konsten att döda en förening

Nedan skriven text är hämtad ur "Angeläget" nr1/00 och i där står det så här:

"Följande text har Mårten Grind bidragit med i finska tidningen Släktspejaren (nr 2000: 1). Mårten fann artikeln i Sjöfartstidningen, som i sin tur ursprungligen en gång funnit tipset i en amerikansk föreningstidskrift, utgiven för 75 år sedan. *Tag lärdom av följande!*

Tretton sätt att döda en förening:

1. Gå aldrig på sammanträden eller möten!
2. Om Du ändå går, så kom för sent!
3. Om vädret är ruskigt, tänk inte ens på att gå!
4. Om du i alla fall går, så leta upp alla sorters fel på styrelsen och övriga medlemmar!

5. Mottag aldrig ett val till någon funktion, ty det är lättare att kritisera än att själv göra något!
6. Du bör känna dig stucken, om du inte blir invald i någon kommitté; om du inte blir det, bevista aldrig föreningens sammanträden!
7. Gör aldrig mer än nödvändigt! När andra arbetar och ligger i, bör du be-teckna deras arbete som klickvälde.
8. Skaffa aldrig nya medlemmar! Det är styrelsens sak att göra det.
9. Om Du blir krävd på avgiften, så betala! Blir Du krävd, så bli arg och begär ditt utträde ur föreningen!
10. Hav ögonen öppna för alla små fel och om du finner några, förstora dem!
11. Rösta alltid på att något måste göras, men gör aldrig något själv!

12. Var med på allt som beslutas på sammanträdet, men gå efteråt och klandra besluten!
13. Tag emot allt du kan få av föreningen, men giv den aldrig något!

(Man funderar ju på om det verkligen finns föreningar som har sådana medlemmar? Dom finns i alla fall inte i vår förening, tror i alla fall redaktören).

Nyinköpta CD-skivor att forska i och en massa annat till försäljning

I vår lokal finns det till försäljning:

Eskilstuna Historia, del 1:

Forntiden och medeltiden

Kanonpris 150:-

+ Ansedlar och annat smått och gott!

Nya CD-skivor att använda på datorerna i lokalen:

Rudbeckius ättlingar,

Historiska stadskartor,

Dessutom har vi beställt arkivförteckningen till domstolsarkiven från SVAR.

Anita C

Påminnelse om släktforskarförteckningen

Har du glömt att lämna in din släktforskarförteckning? Det är hög tid nu eftersom vi ska börja att bearbeta den under vår- resp. sommarmånaderna och ha den klar till hösten. Vi hoppas att den ska vara färdig till vår utställning i höst.

Sekreteraren.

Vems jobb är det egentligen?

Saxat ur Trollhättebygdens SF nr 1/2000:

Detta är historien om fyra personer: **Alla, Någon, Ingen samt Vemsomhelst.**

Ett viktigt jobb skulle göras och Alla var säker på att Någon skulle göra det.

Vemsomhelst kunde ha gjort det, men Ingen gjorde det.

Någon blev arg på detta eftersom det egentligen var Allas jobb.

Alla tänkte att Vemsomhelst kunde göra det, men Ingen förstod att Alla inte skulle göra det.

Det slutade med att Alla skyllde på Någon när Ingen gjorde vad Vemsomhelst kunde ha gjort!

Gunnar Landström

Redovisning av bidragsdelen i balans-/resultaträkningen kontra verksamhetsberättelsen.

Som beslutades på vårt årsmöte så skulle vi sätta in en redovisning i tidningen hur bidrag och sponsorpengar har flutit in under verksamhetsåret.

Vi har enligt bokföringen fått in, 6 649,00 kr i bidrag fördelat enligt följande:

Från Strängnäs kommun:	1 000,00
Swecon	3 000,00
Föreningssparbanken	1 500,00
Carita Konsult & Service	500,00
Bonus Släktforskarförbundet	499,00
Studieförbundet Vuxenskolan	150,00
Summa	6 649,00

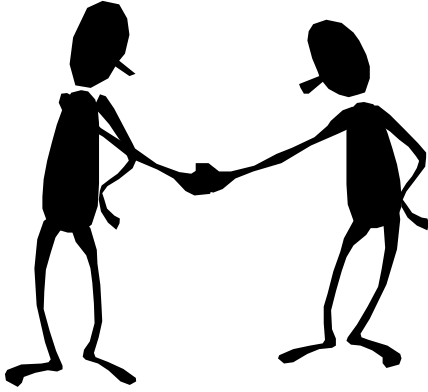
Dessutom fick vi 3 000,00 kr från Eskilstuna Kommun som är fonderade för vår utställning som ska hållas under hösten.

Fortsättning på sidan 9

Fortsättning från sidan 8

Vi ber om ursäkt för att verksamhetsberättelsen var vilseledande på punkten beträffande bidrag och sponsoringarnas fördelning och är tacksamma för att vi har uppmärksamma medlemmar som "vågar påtala" när något inte stämmer till punkt och pricka.

Vi ska heller inte glömma bort att nämna och tacka Slagsta Elkonsult som till

föreningen har skänkt de mikrokortspaneler som nu gör att vi kan lagra de mikro-kort som föreningen äger, på ett riktigt sätt.

Dessutom har vi under innevarande år fått en mycket bra dator och ett "helfräsch databord" på hjul av Margareta och Olle Gustavsson (kassören och hennes "gubbe", som också har ovanstående företag).

En utrustning som helt klassade ut de två gamla datorer som vi tidigare fått från Volvo och som nu har "tjänat ut".

Vi har också fått en "gammal kopianator som nån får kontrollera och se om man får fart på" av Kajsa och Erik Nilsson i Strängnäs. Den står tyvärr fortfarande på "lut" hemma i redaktörens garage för att senare få sig en genomgång.

Redaktören

Nya Medlemmar:

Som vi hälsar hjärtligt välkomna med en symbolisk blomma

Gunnel Bjuvenius
Sture o Margareta Appelblom

Rosenforsvägen 25 A
Vitalisvägen 2 C

633 69 SKOGSTORP
645 32 STRÄNGNÄS

016 - 250 13
0152 - 109 73

Släktforskning på oväntade ställen

Stina Hjelm, en av föreningens energiska släktforskare som alltid deltar i föreningsträffarna i Strängnäs, berättade vid vår senaste träff om ett ovanligt ställe att bedriva släktforskning på, nämligen årets båtmässa.

Hon var med sin familj och tittade på båtmässan då hon fick ögonen på en intressant bok, Skeppsgossekåren 1685-1939: ett minnesverk. Stockholm, 1940.

Nyfiken tittade hon naturligtvis efter sin morfar som hon visste varit i skeppsgossekåren och på sidan 296 finns han med porträtt och uppgifter om förläggningsort, under vilken tid han tillhörde kåren och vilket kompani han tillhörde.

Att man hittar nämnda bok om man går till biblioteket och frågar eller på något arkiv är helt i sin ordning, men att man oförhoppandes ramlar över en så bra källa tycker jag är värt att berätta.

Alltså, håll ögonen öppna, man vet var man hittar sina släktingar.

Margareta Bergqvist

PS Boken finns på Eskilstuna bibliotek. DS

Anmälan till Leksandsresa den 7 - 8 oktober

Den 7 - 8 oktober åker vi till Leksand för att forska under hela helgen. Släktforskarnas Hus i Leksand kommer att ha nya lokaler från början av maj. I dom gamla lokalerna rymdes det 26 personer men i de nya lokalerna så ska man kunna ta emot c:a 40 forskare.

Är du intresserad så anmäl dig hos sekreteraren snarast, det är redan nu 12 personer anmälda.

I skrivande stund finns inga priser framtagna, men om du är intresserad så kan du ringa sekreteraren ang. prisuppgift.

**Tfn. sekreteraren:
Anita Carlsson 016 - 42 64 10**

Hur bär jag mig åt? -att söka släktingar i USA.

En hel del tips som svar på frågan ovan fick vi vid Eskilstuna-Strängnäs släktforskarförenings årsmöte den 11 mars i Vuxenskolans lokal i Eskilstuna.

Föreningen hade engagerat Ted Rosvall att hålla samma föredrag som han gjorde vid släktforskar dagarna i Karlstad hösten 1999 med titeln "Mannen som försvann".

Det jag tänker ta upp här är de tips åhörarna fick efter att Ted berättat sin fantastiska historia om hur han återfann en man i livet som försvunnit i USA och som dödförklarats i Sverige.

Det hör till saken att en stor del av Teds efterforskningar gjordes på plats i USA men även genom korrespondens från Sverige med myndigheterna på andra sidan Atlanten, så vi som inte kan göra forskning på plats ska inte ge slaget förlorat.

Precis som vanligt är det kyrkböckerna som är första källan. Oftast finns en notering i husförhörslängden, "utflyttad till Norra Amerika" eller liknande.

För att komma till USA måste man åka båt över Atlanten, åtminstone på den tid vi är intresserade av, och utresan skedde från flera olika hamnar i Sverige men även från Kristiania (Oslo).

CD-skivan Emigranten innehåller flera olika databaser där EMIHAMN förtecknar 1,3 miljoner utvandrare som reste över Göteborg, Malmö, Stockholm, Norrköping och Kalmar.

EMIBAS tar upp göteborgare, 37 000 personer, och EMISJÖ omfattar 20 000 sjömän som rymt eller avmönstrat utanför Europa och sist men inte minst SAKA som är beståndsarkiv över de svensk-amerikanska kyrkoarkiven.

Den senare databasen är viktig, för där kan man se vilka församlingsböcker som finns filmade och tillgängliga att läsa på plats på Emigrantinstitutet i Växjö.

Det har ibland sagts att man utvandrade för att undkomma svenska kyrkan och för att erhålla religionsfrihet men det visar sig att väldigt många av utvandarna sökte sig till de svenska församlingar som fanns och där kyrkböckerna fördes precis

som i hemlandet. Alla utvandrare finns naturligtvis inte med, kyrkotillhörigheten var frivillig och om man inte betalade avgiften blev man "dropped", utslängd.

USA har ingen kontinuerlig folkbokföring som vi, man räknar helt enkelt folk vart tionde år, alla som finns i ett hushåll tas med, detta för att fördela mandaten i kongressens representanthus och federala medel.

Man räknar alla, även de utan fast bostad, men det gäller att ha tur så att ens anförvant finns just det år räkningen genomförs! Materialet är sedan sekretessbelagt i 72 år så år 2002 släpps 1930 års räkning.

För att veta var i landet och till vilken myndighet man ska skriva har man stor hjälp av en bra karta över USA. Där man kan se vilket delstat och county orten tillhör eftersom varje county är en egen administrativ enhet.

Ted rekommenderade Rand McNallys bilkarta som finns att köpa bl.a. på kartcentrum i Stockholm. Kartor kan man också hitta på Internet:

www.mapquest.com

men jag tycker inte man får någon bra överblick.

Har man hittat orten på en vanlig karta kan man detaljstudera adressen på Internet och få en vägbeskrivning men då har man å andra sidan kommit ganska långt i sin forskning.

Vad gäller hjälp på Internet nämnde Ted naturligtvis det som många nog redan har provat, att söka via SSDI (Social Security Death Index).

Det är en väldigt stor databas över alla som genom sin arbetsgivare haft en socialförsäkring och som nu är avlidna. Man kan söka i första hand avlidna från 1962 och framåt men det kan finnas uppgifter redan från 1937. Observera att det endast är avlidna som haft en anställning som är sökbara.

Egna företagare och hemmafruar finns inga uppgifter om. Jag har inte funnit någon kvinna för min del. För idag levande personer lämnas inga uppgifter men ett svar i korrespondens med SSDI "det finns inga uppgifter" behöver inte tolkas som att personen inte finns!

Ted gav exempel på att man mellan raderna kan läsa uppmaningen "sök någon annanstans, han/hon finns"!

Har man via Internet fått träff har man idag gjort det lätt för forskaren, klicka på en ikon i bilden och du får ett färdigskrivet frågebrev för personen ifråga att skriva under.

Till brevet ska bifogas uppgift om kontokortsnr. (om man vågar) eller en internationell bankcheck på 7\$, 21\$ om man vill att de ska leta i gamla register där det inte är säkert att uppgifterna finns kvar.

Väljer man att betala med check kan det vara bra att spara ihop några frågor eller dela kostnad med någon annan forskare, checken i sig kostar nämligen 200:- kronor.

Jag provade för några år sedan och fick först ett brev med en fråga om hur mycket de skulle leta (kostnaden) och sedan efter drygt tre månader fick jag ett svar. Dels brev, dels en fotokopia av försäkringsansökan:

(Application for Account Number)

med egenhändig namnteckning. Där framgick även födelseort (i USA eller Sverige) samt föräldrarnas namn.

Jag vill minnas att när jag gjorde om försöket för bara ett år sedan gick det snabbare. I det första fallet hade jag hoppats få ev. andra förmånstagare än den försäkrade men så väl var det inte.

Man ska inte heller glömma svensk-amerikanska tidningar där utvandarna ofta annonserade sina familjenyheter. Det fanns flera tidningar och den Ted nämnde var Tribune.

Emigrantinstitutet i Växjö har mikrofilmade tidningar som man kan läsa på plats. De lånar över huvud taget inte ut något av sitt material, man får helt enkelt åka dit. En tröst är att det är billigare att åka till Växjö än att åka till USA och leta vid något av de många forskningscentra, arkiv och institutioner som finns.

Det här är några av de tips Ted Rosvall lämnade. Mitt tips är att läsa boken Emigrantforska, steg för steg av Per Clemensson och Kjell Andersson. Den kom ut år 1996 och är väldigt uttömmande i ämnet om än inte på långa vägar lika rolig eller inspirerande som att lyssna till Ted Rosvalls föredrag.

Och som det mycket tydligt framgick av föredraget ska man ha turen på sin sida för att lyckas, vara envis och aldrig tappa taget och ge upp.

Margareta Bergquist

Om yrken och titlar i husförhörslängder.

Som aktiv släktforskare har man funderingar omkring olika saker, som man träffar på. T.ex. det här med titlar. När jag följt mina anor så långt bakåt som det varit möjligt, så vände jag min forskning framåt, för jag var nyfiken på, hur de äldsta anornas barn, barnbarn, barnbarnsbarn o s v hade utvecklats.

Det har blivit en intressant resa i tiden fram till nu. Ett par av de yngsta grenarnas "knoppar" är födda 1999. Från ett enstaka par har ett stort släkträd växt fram.

Tre av mina morföräldrars äldsta kända anor var präster i Tornedalen i slutet av 1500- och början av 1600-talen. Som sina sockenbor var de också bönder, levde på samma villkor som de. Att få ut det lagstadgade tiondet var säkert inte alla gånger så lätt.

1614 då Gustaf II Adolf passerade Torne på sin resa till fronten beviljade han en av prästerna "denne gamble prästmannen Herr Lars två tunnor korn till sin försörjning, och befriade honom från Elfsborgs lösen" (*Leonard Bygdén: Härnösands stifts Herdaminne*). Elfsborgs lösen var en ersättning att betala till danskarna för att få tillbaka Elfsborgs fästning.

Präster fanns i alla socknar. De hade hög status, men levde i stort sett på samma villkor som bönderna. I bondehushållen fanns bondens hustru. Hennes titel var "hustru", den gällde alla gifta kvinnor. De som var i tjänst hos andra kallades drängar och pigor.

Från början var det en allmän benämning på barn. I vårt land övergick orden dräng och piga till att betyda tjänstefolk. I Danmark är alla barn fortfarande pier og drenger. I ett tv-program för inte långesen pratade drottning Margrete om "mine drenger", och det lät i svenska öron lite lustigt, men för henne är det ju helt korrekt, att kalla sina söner drängar.

Sverige var under långa tider invecklat i krig, och fick en indelt armé. Soldater och båtsmän fanns i större eller mindre antal i socknarna. I viss mån kunde soldater bli "corporaler", förare eller profosser, men fick knappast en högre rang. Det var nästan undantagslöst förbehållet adelsmän, att bli officerare i olika grader.

Soldaternas hustrur kallades soldathustrur. Officerarna hade fruar, som kallades kaptenskor eller överstinnor bero-

ende på mannens rang. Fruarna kallades ibland madame och döttrarna fick man kalla antingen fröken eller mademoiselle eller demoiselle. Också vissa andra kvinnor fick de här titlarna.

I städer kunde man få burskap som handlare, eller som det också kallades krämare, med olika slag av specialisering. Handlare är fortfarande en använd yrkesbeteckning. På landbygden fanns inga affärer förrän i mitten av 1800-talet, då handeln blev fri. Tidigare var man hänvisad till marknader, som hölls tre gånger om året. Där kunde bönder och handelsbetjänter saluföra sina varor.

Min farfarsfar Jonas Svensson var en smideshandelsdräng, som kom från Markaryd i Småland, stannade ett par år i Eskilstuna, och sen fortsatte som smideshandelsbetjänt till Nederkalix, där han gifte sej, och satte upp en smideshandel. På några år avancerade han från dräng till Herr Smideshandlanden, och räknades till ståndspersonerna i socknen.

Tyvärr så drabbades både han och hustrun av lungsjuka och dog. De lämnade fyra föräldralösa barn efter sej. Affären avvecklades, barnens mormor och mostrar tog hand om barnen tills den äldste sonen kunde gifta sej och ta hand om småsyskonen tills de efterhand gick i tjänst hos andra.

På landsbygden fanns gärningsmän (också ogärningsmän, men det är en helt annan kategori): smeder, snickare, skräddare, garvare m.fl. yrkesmän. För att få bli det, fick man avlägga gesällprov och fick titeln gesäll. De anställdes av byamännen och fick bostad i byn mot att de där utövade sitt yrke.

I andra halvan av 1700-talet inleddes en period av omvandling av den svenska landsbygden. Det var de stora skiftenas tid,

då byarna sprängdes. En förändring på gott och på ont.

I början av 1800-talet började man i Sverige använda potatis som basföda. Det anses att det var tack vare den, som folkmängden ökade. Den äldste sonen eller dottern fick överta hemgården efter föräldrarna, som, om de levde, fick bo kvar på undantag.

Yngre syskon fick bruka en bit jord av föräldrahemmanet. Där satte de upp stuga och nödiga uthus. Eller också fick man en bit jord av den gemensamma bymarken eller allmänningen. Man fick oftast inte lagfart (fasa) på jordbiten, då det inte var fråga om köp. För att försörja sej fick man och hustru gå på dagsverken i hemgården eller hos bönder i byn. En del kallades dagsverkstorpere. Som exempel har jag mina morföräldrar, som bodde på ett torpställe under en gård, där morfars moster var husfru gift med komministern i församlingen.

I husförhörslängderna hittar vi också en ny beteckning på personer. De kallas "inhyses". I min födelsebygd vimlar det av "inhysingar" under 1800-talet. Jag hittade ingenstans någon riktig förklaring på varför, de kallades så. Var det en yrkesbeteckning? Var de arbetslösa? Var de arbetsodugliga? Var de utfattiga?

Eftersom jag bland mina anor har ett flertal "inhyses" sökte jag ta reda på, under vilka villkor de levde. Jag jämförde bouppteckningar efter soldater, bönder och "inhysingar". Och fann, att det i många fall inte var någon större skillnad.

Man ägde sin stuga med uthus, man hade ungefär samma inventarier, redskap och kläder.

Sonen till en garvare hade full uppsättning av verktyg för yrket och skinn och läder, som tydde på att han fortsatt i sin fars yrke. Fadern heter i husförhörslängden garvare, sonen kallas inhyses. Ett flertal hade ett eller ett par kokreatur, får och getter.

Hur skulle man då förklara, att den ene kallades bonde, den andre "inhyses", fastän de levde på ungefär samma villkor.

– Jo, bonden ägde, hade fasta på, den jord som gav honom bärgning, hus och hem. De "inhyses" ägde inte jord. De var inhysta på andras mark.

Efterhand fick de inhyses möjlighet att köpa en "avstyckning" och fick då yrkes-

Fortsättning på sidan 12

beteckningen jordägare eller torpare. Då indelningsverket ersattes med värnpliktsarmé kunde soldater få köpa sina torp.

Gamla avskedade soldater fick ofta heta "inhyses", om de fick bo kvar på "sitt" torp. Om de tjänat kronan länge och troget, kunde de få en liten pension från Krigsmanskassan i Vadstena. Då kallades de gratialister.

Så småningom startade sågverksindustrin i Norrland. De övertaliga inom jordbruket fick nu möjligheter att försörja sej som sågverksarbetare, och i längderna infördes den yrkesbeteckningen.

Kvinnornas möjligheter till egen försörjning var giftermål eller att arbeta i andras hushåll som pigor eller som hushållerskor. Genom industrialiseringen, under 1800-talet fick de möjligheter att bli "arbeterskor", i min födelsebygd vid sågverken, som länge var den enda industrin.

Många kunde också få arbeten som "bodjungfrur". - I början av 1900-talet fick Nederkalix en kvinnlig telegrafkommisarie och en kvinnlig postmästare, riks-telefonister och lokaltelefonister och kvinnliga postexpeditörer.

Läkare fanns under 1800-talet. Mot slutet av århundradet inrättades sjukstuga och där anställdes sjuksköterskor. Inom sjukvården fanns också barnmorskor, distriktssköterska och dispensärsköterska. Hon var specialiserad på hemvård av lungsjuka.

Under 1800-talets andra hälft anställdes folkskollärare och småskollärare av båda könen. En av de första examinerade folkskollärarna i Nederkalix var gift med en syster till min morfar. Han var s.k. ambulering lärare, fick flytta mellan olika skolrotar. Efter honom har jag fått "ärva" kopior av en uppsättning elevförteckningar och betygsjournaler, som jag har nytta av i min släktforskning.

Under tiden fram till andra världskriget tillkom en hel del nya titlar och yrkesbeteckningar, vilka man kan finna i församlingsböcker och inte minst i telefonkataloger. För att höja kvinnors status fick de ofta sin mans yrkesbeteckning plus -innan eller -skan som exempelvis doktorinnan och majorskan.

De fattigaste i samhället fick heta fattighjon ända in på 1900-talet. De ägde knappt mer än kläderna de gick och stod i. Fattigstugan eller fattiggården blev deras sista hem, då de inte längre orkade gå från gård till gård och tiggas.

Hemkallshjon kallades ett syskon som fick bo hos, fick mat och kläder hos sina syskon under en tid hos vart och ett av dem.

I min forskning har jag funnit två gamla kvinnor i släkten, den ena 86, den andra 92 år, som dog som fattighjon. Inhyses-hjon var utfattiga.

-Kona kallades en ogift kvinna, som fött barn, och där fadern var okänd eller nekade till faderskap. Ett sätt för henne och hennes familj att återfå äran var att finna en man, som ville gifta sej med henne.

Det här var ett axplock av yrkesnamn, titlar och benämningar, som jag hittat i min släktforskning. Som synes har jag inga "höjdare" i släkten. - Efter 1950 har möjligheterna till studier ökat efterhand. Det har gett ökade möjligheter till "klassresor" för "vanligt" folk. Fast, när jag idag studerar de stora tidningarnas annonser om lediga jobb, så undrar jag: "Vad i all världen är det folk sysslar med?" Nu i "data-åldern" har vi fått en mängd nya yrkesbeteckningar. Vad de står för vet bara de invigda.

Kajsa Nilsson

Släkten på 1900-talet, hur hittar man den?

Den frågan ställer sej nog många nybörjare i släktforskning. Och det gör kanske också de som forskat länge. När det gäller forskning på kyrkoboksmaterialet gäller sekretess 70 år bakåt.

Det betyder strikt tolkat, att vi inte har möjligheter att söka i kyrkoboksmaterialet efter personer, som levtt eller lever efter 1930.

Sekretessen gäller Födelse-dopböcker, Lysnings-vigselböcker, Död-begravningsböcker och Församlingsböcker. Vad gör vi då?

År 1991 överfördes kyrkoboksföringen till skattemyndigheten. Sedan dess heter det, att man är folkbokförd. En övergång hade förberetts redan i och med att vi fick personnummer.

Under 1990-talet inlevererades allt (med några undantag) kyrkoboksmaterial från pastorsexpeditionerna till SVAR i Fränsta för att mikrofilmats d v s överföras till microfiche.

Skatteförvaltningen ansvarar alltså från 1 juli, 1991 för folkbokföringen. Genom den får hela samhället på ett enkelt sätt tillgång till basuppgifter om befolkningen.

De flesta barnen i vårt land föds på BB. Därifrån skickas en skriftlig anmälan om barnets födelse till den lokala skattemyndigheten i den kommun, där mamman eller båda föräldrarna är folkbokförda. Där ADB-registreras uppgiften i DataSPAR, som är Statens Person och Adressregister. Uppgifterna kan sedan fås av berörda myndigheter, företag och organisationer och av dig och mig. För normalt gäller, att uppgifter ur folkbokföringen är offentliga. Sekretess gäller, om den som uppgifterna gäller, skulle kunna lida skada.

I folkbokföringen finns uppgifter om vem eller vilka personer, du och jag har samhörighet med. Vi kan ha samhörighet med make/maka, barn, föräldrar, vårdnadshavare, adoptivbarn och adoptivföräldrar.

Alla de här uppgifterna är offentliga. Om vi har någon kännedom om den person vi söker kan vi söka efter honom/henne via folkbokföringen. Eftersom jag också forskar på levande släktingar, så har jag i första hand vänt mej till dem jag känner och frågat om andra, som jag bara vet lite om. Vi har ju alla många kusiner, syss-

Fortsättning på sidan 13

Fortsättning från sidan 12

lingar, fyrmänningar m. fl. som vi inte träffat, eller kanske inte ens vetat om.

Med ofta knapphändiga uppgifter har jag skrivit eller faxat till den lokala skattemyndighet, där jag antar att vederbörande bor, och begärt personuppgift. Uppgifter om skattemyndigheters adress, tfn. och faxnr. finns på de rosa sidorna i telefonkatalogen.

Finns inte den person jag söker inom den tillskrivna skattemyndighetens område, så får jag veta det. Finns personen där, så får jag per post eller fax fullständigt namn och personnummer och fullständig adress, make/makas personnummer och, om det finns barn, också deras personnummer. I många fall får jag också namn på huvudpersonens föräldrar. Med de här uppgifterna har jag sedan ringt eller skrivit till personen ifråga och tagit reda på, om han/hon vill vara med i min släktforskning.

De flesta har ställt sej helt positiva, tycker att det är intressant att få veta mer om deras och min släkt. Jag har t o m fått en hel del inbjudningar att besöka nyfunna släktingar. Och några har hittat hem till mej.

Vid varje lokalt skattekontor finns en allmänhetens dator, där man själv kan söka personer. Där ska också finnas en beskrivning på hur man går till väga.

Fram till 1991 fanns mantalslängder. De är offentliga handlingar och finns på Riksarkivet i Marieberg. De äldsta är från 1637. Många av äldre årgångar är i dåligt skick och kan inte tas fram. Överföring av mantalslängder på microfiche är på gång.

Uppgifter om döda under de senaste 70 åren har varit svåra att få fram. Där kan man ha hjälp av den CD, som Sveriges släktforskarförbund har framställt. En ny version av den är under framställning och kommer att bli klar inom de närmaste månaderna.

Så nog finns det möjligheter alltid att forska efter släktingar, som levtt eller lever under 1900-talet.

Kajsa Nilsson

Resa till Nyköping, lördagen den 6 maj

Den 6 maj gör vi en dagsutflykt till Nyköping. Avresa med buss kl. 08,30 från Eskilstuna, som vanligt från Teatern och sedan går resan till Strängnäs, vid biblioteket med avresa därifrån kl. 09,00.

Beräknad ankomst till Nyköping ca: kl. 10,00 och Å-huset, som är Sörmlands museums arkiv och bibliotek.

Vid ankomsten får vi kaffe och ostsmörgås.

Här tar också arkivarie (bibliotekarie och släktforskare) Agneta Högländer emot oss och berättar om verksamheten. I Å-rummet finns stadshistoriska utställningar.

Ordföranden i Nyköping/Oxelösunds släktforskarförening: Håkan Linderyd tar sedan hand om oss och berättar om deras föreningsverksamhet. Vi får se släktforskarnas föreningslokal och om tiden medger det kan vi också leta efter egna anor. Fyra läsapparater för microfiche och rullfilm finns här.

Längs Nyköpingsån pågår en utställning med skyltar som vid 16 stationer berättar om staden Nyköpings historia och folket, som levtt där, från kungliga till arbetare och tjänare.

Kl 12.00 öppnar museet i Kungstornet. Där visas två intressanta historiska utställningar:

"Fursten" handlar om hertig Karl, Gustaf Vasas yngste son, hans samtid och undersåtar. Den för oss tillbaka till 1500-talet.

"Han ska göra t" som handlar om Karls son Gustaf II Adolf.

I konsthallen pågår en utställning om Harald Gripe, make och illustratör till författarinnan Maria Gripes barnböcker.

Här visas också utställningen **"Framtidstro"** om sex inspirerande skolprojekt.

Lunch kan intagas inne i den mysiga staden Nyköping eller också kan var och en ta med egen matsäck enligt önskemål.

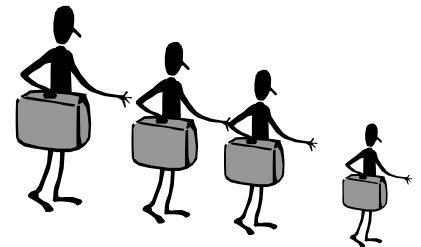
Om det mot förmodan skulle vara lite regnigt väder så kan egen, medtagen lunch ätas i Å-huset.

Det finns alltså stora möjligheter till en trevlig dag i lag med likasinnade, så passa på att ta tillfället i akt för en liten vårutflykt.

Vi beräknar att vara tillbaka i Strängnäs kl. 17,00 och i Eskilstuna kl. 17,30

Pris per person för den här vårutflykten har vi satt till låga 200,00 kr. Och då inkluderar det kaffe med fralla och inträdesbiljetter till utställningarna och naturligtvis bussresan!

Bindande anmälan till sekreteraren Anita Carlsson på telefon 016 - 42 64 10 senast den 29 april.

Välkommen Du också!
Styrelsen /

Anne Carlsson

Efterlysning

Jag håller på med uppgifter om paret Swen Siöberg / Marta Palander. Paret arrederade Lottsta Härads fs c:a en mil väster om Strängnäs. De flyttade 1741 till Skåne och Elmhult; S:t Olofs fs. Swen Siöberg avlider 1761(?). Marta P. gifter om sig med "Håfrättscommisarie" Lars Måsell (Mosell) 1762 och vigsselföräntare är Marta P:s systerson Carl-Gustaf Barkman Kyrkoherde (?) i Strängnäs.

Marta P. avlider 1781 i S:t Olofs fs och efterlämnar en mycket stor förmögenhet

c:a 12.000 Rsd.

Vet någon, något om paret Swen S. / Marta P. under deras leverne på Lottersta och/ eller även annan information?

Jag har bådass bouppteckningar och M. P:s består av 36 st. A4-sidor och Swen S. av 12 A4-sidor.

Med vänliga hälsningar
Sven-Ingvar Nilsson
Päronvägen 5
277 31 KIVIK
Tel. 0414 - 709 49

Mina anor i norra Södermanland

av Johan Sjöberg

V i släktforskare lider i regel av en ”yrkessjukdom”. Vi blir aldrig nöjda med våra utredningar utan vill hela tiden nå ett steg längre. Vi vill inte publicera ”halvgjorda” utredningar. Det är förmodligen en förklaring till, att de flesta lokala släktforskarblad har svårt att få material. När detta är sagt, måste jag påpeka att denna utredning långt ifrån är färdig.

Men jag väljer ändå att publicera den, i hopp om att det kan intressera någon. Den som känner till ytterligare upplysningar om nedan nämnda personer får gärna kontakta mig.

Probanden är min mormors morfars mor.

1. Anna Lovisa Pettersson, f. 1855 8/12 i Ekeby, Toresund sn, d. 1893 18/11 i Tynäs, Strängnäs lfs. - G. 1880 14/10 i Strängnäs lfs m. Gustaf Emil Jansson, f. 1858 10/10 i Strängnäs lfs, d. 1939 14/1 i Strängnäs, arrendator i Tynäs, Strängnäs lfs.

GENERATION I

Far

2. Anders August Person, f. 1832 29/3 i Brännatorp, Ytterselö sn, d. 1888 18/2 i Tynäs, Strängnäs lfs (av benröta o. ros), arrendator i Tynäs, Strängnäs lfs 1876 - 1888. - G. 1854 26/3 i Ytterselö sn m.

Mor

3. Augusta Ålund, f. 1832 4/11 i St. Lundby, Överselö sn, d. 1857 24/10 i L. Utåker nr 2, Ytterselö sn (av lungshot).

GENERATION II

Farfar

4. Per Danielsson, f. 1800 13/10 i Brännatorp, Ytterselö sn, d. 1833 30/6 i Brännatorp, Ytterselö sn (av smittkoppor), bonde i Brännatorp, Ytterselö sn. - G. 1822 15/10 i Ytterselö sn m.

Farmor

5. Greta bondedotter, f. 1800 3/2 i Fjällsta mellangård, Ytterselö sn, d. 1856 9/11 i Kråksta, Ytterselö sn.

Morfars mor

6. Anders Ålund, f. 1806 12/7 i Årby, Kärnbo sn, d. 1834 28/3 i St. Lundby, Överselö sn (av lungshot), mjölnare i St. Lundby, Överselö sn. - G. m.

Mormor

7. Brita Andersdotter, f. 1803 25/1 i Överselö sn (hfl)

GENERATION III

Farfars far

8. Daniel Danielsson, f. 1756 21/6, (hfl) d. 1837 17/4 i Brännatorp, Ytterselö sn, hemmansägare i Brännatorp, Ytterselö sn. - G. 1796/1800 (hfl) m.

Farfars mor

9. Brita Persdotter, f. 1768 (hfl), d. 1805 16/1 i Brännatorp, Ytterselö sn (av hetsig feber).

Farmorers far

10. Jonas Olofsson, f. 1763 i Ytterselö sn (hfl), bonde i Fjällsta mellangård, Ytterselö sn ännu 1822. - G. m.

Farmorers mor

11. Lisa Jansdotter, f. 1773 i Ytterselö sn (hfl), levde ännu 1822.

Morfars far

12. Erik Ålund, f. 1781 28/2 i Kärnbo sn (hfl), mjölnare vid Husby kvarn, Ytterselö sn ännu 1817. - G. 1805 6/10 i Kärnbo sn m.

Morfars mor

13. Stina Westholm, f. 1779 i Stenkvista sn (hfl), d. 1809 15/3 i Årby, Kärnbo sn.

GENERATION IV

Morfars farfar

24. Erik Andersson, f. 1742 29/9 i Kärnbo sn (hfl), d. 1812 20/2 i Årby, Kärnbo sn, bonde o kyrkvärd i Årby, Kärnbo sn. - G. 1769 (db) m.

Morfars farmor

25. Kajsa Andersdotter, f. 1750 2/4 i Åker sn, d. 1810 28/7 i Årby, Kärnbo sn.

GENERATION V

Morfars farfars far

48. Anders Andersson, bonde i Årby, Kärnbo sn (sonens db-notis). - G. m.

Morfars farfars mor

49. Liskan Erikdotter (sonens db-notis).

Morfars farmors far

50. Anders Jansson, f. 1714 25/4 i Åker sn (Lars-Gunnar Sander, Forshaga), d. 1780 20/6 i Åker sn, bonde i Skämby o Spånga, båda i Åker sn, nämndeman i Åkers hd. - G. 1744 m.

Morfars Farmors mor

51. Anna Erikdotter, f. 1724 8/10 i Ingelstorp, Åker sn. (L-G Sander)

GENERATION VI

100. Johan Andersson, d. 1718 i Åker sn, bonde i Skämby, Åker sn. (SvA 1:5 (1982) - G. 1702 i Åker sn m. (SvA 1:5 (1982))

Morfars farmors farmor

101. Kristina Olofsdotter, f. 1685 i Åker sn, d. 1770 i Åker sn. (SvA 1:5 (1982))

Morfars farmors morfars mor

102. Erik Larsson, bonde i Skäggesta nr 2, Åker sn 1727 o. ännu 1751. (L-G Sander)

GENERATION VII

Morfars farmors farfars far

200. Anders Jonsson, levde 1703, bonde i Järsta, Åker sn. (SvA 1:5 (1982)) - G. m.

Morfars farmors farfars mor

201. Brita

Morfars farmors farmors far

202. Olof Jönsson, d. 1704 i Åker sn. (SvA 1:5 (1982)) - G. m.

Morfars farmors farmors mor

203. Brita Jönsdotter, bg. 1710 13/12 i Åker sn. (L-G Sander)

Johan Sjöberg

Styrbordsgatan 14
652 27 KARLSTAD
E-post: solstajohan@spray.se

Finns dina rötter i Runtuna - Lid (D-län)?

Nyköping - Oxelösund släktforskarförening anordnar i samarbete med Runtuna/Lid Hembygdsförening

Anbyttardag i Runtuna Bygdegård Nyköping Lördagen den 9/9 kl. 10 -17

Är du intresserad och vill vara med får du snarast höra av dig till
Christel Eriksson
Borgaregatan 15 C
611 30 NYKÖPING
Tel: 0155 - 21 29 83
E-post: chris.eriksson@swipnet.se

Vi hoppas att intresset är så stort att det kan bli en anbyttardag. Hör så snart som möjligt av dig om du vill vara med, så kan vi spika alla detaljer och tider och du kan få mer ingående information. Blir intresset för svagt går det tyvärr inte att ordna en anbyttardag.
Skynda dig och hör av dig!

ESKILSTUNA-STRÄNGNÄS SLÄKTFORSKARFÖRENING

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR 1999

Styrelsen har bestått av följande ledamöter: Arne Carlsson ordförande, Kajsa Nilsson vice ordförande, Anita Carlsson sekreterare, Margareta Gustafsson kassör, Britt-Marie Stenquist-Ason, Margareta Bergqvist och Björn von Porat.

Björn von Porat valdes för ett år vid föregående årsmöte (enligt eget önskemål).

Lokalvärdar för föreningslokalen har under året varit: Gerd Niedergesäss och Anita Carlsson (ej sekreteraren). Lokalen har varit öppen för medlemmarna med en kväll i månaden, på våren tisdagar och på hösten på torsdagar samt en lördag i månaden, totalt 15 gånger. Öppettiderna för lokalen har varit angivna i "Anbudet" och ibland även under lokaltidningarnas rubrik "Föreningsnytt".

Årsmötet hölls den 13 mars och var förlagt till Studieförbundet/Vuxenskolan lokaler och det var många medlemmar som ställde upp för att övervara årsmötet och lyssna på efterföljande föredrag som var "Fader okänd" med Gösta Brandberg från Uppsala.

Föreningen har under året gått ut med sponsorbrev till ett antal olika företag och på det viset fått ett extra tillskott av likvida medel. Företag från vilka ESSF fått sponsorbidrag i form av annons i Anbudet eller på annat sätt:

Swecon Anläggningsmaskiner
Eskilstuna Rekarne Sparbank
Slagsta Elkonsult
Carita Konsult & Service

Tidningen "Anbudet" har under året utkommit med 4 nr. och redaktör för Anbudet har varit Arne Carlsson. Olika medlemmar har under året skickat in bidrag till Anbudet, vilket även fortsättningsvis behövs för att den ska kunna komma ut.

Vårens regionala möte hölls i Västerås där Arne Carlsson, Anita Carlsson och Britt-Marie Stenquist A-son deltog.

Höstens regionala möte hölls i Sala och Kajsa Nilsson, Margareta Bergqvist och Margareta Gustafsson var utsedda att deltaga. Margareta Gustafsson fick dock förhinder.

Till ombud för släktforskarlagarna i Karlstad utsågs Anita Carlsson. Vid släktforskarlagarna deltog även Arne Carlsson dels på ordförandekonferensen och redaktörskonferensen.

Föreningen har via Britt-Marie Stenquist A-sons försorg fått 1 dator som kunde köpas in billigt och sedan kompletteras med cd-läsare.

Kurser: Under våren hölls en nybörjarkurs för medlemmar i föreningens lokaler. Många medlemmar börjar nu intressera sig för domböcker varför en cirkel kunde starta på hösten i Eskilstuna.

10 st protokollförda styrelsemöten samt dessutom årsmöte i mars och medlemsmöte i november har hållits.

Originaldisketterna som innehåller kyrkoregistren som flera av våra medlemmar har registrerat under åren har kopierats så att det nu finns en så kallad arbetskopior. Originaldisketterna förvaras numera i ett datakassaskåp hos ordförande/sekreteraren. Arbetskopiorna har konverterats till MS Excel för vidare bearbetning och rättning och när det är klart skall de kontrolleras igen. Det återstår mycket arbete med dem och styrelsens önskemål är sedan att kunna få materialet överfört till en CD-skiva.

Styrelsen vill härmed tacka alla som har ställt upp och hjälpt till med allt arbete.

27 februari var det datorinformation för nybörjare hos BetaData.

4 mars hade vår förening besök av Katrineholm-Flen-Vingåkers Släktforskarförening då de besökte vår lokal där det bjöds på kaffe.

20 mars var det dataträff i föreningslokalen då olika släktforskarprogram demonstrerades för medlemmarna, främst Disgen och Holger.

13 september började Strängnäs hösten med ett föredrag av f.d. lagman C-E Sturkell som berättade om vad man kan hitta i domböcker.

24 november var det höstmöte i Eskilstuna och där höll han samma föredrag.

Flera medlemsträffar har under året ord-

nats på Strängnäs Bibliotek med Margareta Bergqvist som ansvarig. Totalt antal träffar i Strängnäs har varit, 1 föredrag och 7 träffar med olika innehåll.

Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening har under året fått bidrag dels från:

Strängnäs Kommun	1000,00
Studieförbundet/Vuxenskolan	300,00
Eskilstuna Kommun för yttre verksamhet, utställning under år 2000	3000,00
Sv. Släktforskarförbund i form av rabatt för inköp CD-skivor och böcker	499,00

Antal medlemmar	
1999	1998
230 Fullbetalande	228 Fullbetalande

Antal familjemedlemmar	
54 Betalande	48 Betalande

Totalt	
286 Medlemmar	276 Medlemmar

Av det totala antalet medlemmar är det 69 st. som bor i Strängnäs-regionen, fördelat på 53 fullbetalande och 16 familjemedlemmar.

Medlemsavgiften för 1999 har varit följande: 125,00 kr fullbetalande medlem och 25,00 kr för familjemedlem.

Styrelsen tackar för det gångna året och önskar den nya styrelsen och föreningen lycka till med det nya året.

Styrelsen:

Arne Carlsson, Ordförande
Kajsa Nilsson, Vice ordförande
Margareta Gustafsson, Kassör
Anita Carlsson, Sekreterare
Britt-Marie Stenquist-Ason, Ledamot
Margareta Bergqvist, Ledamot
Björn von Porat, Ledamot

Adressat:

Kassören har en undring

Eftersom det är Margareta som oftast hämtar posten och sorterar den för vidarebefordran till respektive mottagare ser hon att det ibland kommer information som kan vara av intresse för alla medlemmar. Tyvärr så har naturligtvis Anbudet då kommit ut alldeles nyligen och när nästa nummer kommer, ja då är informationen inaktuell.

Nu har hon framfört en fundering på om det finns intresse för att lägga upp en "mailinglista" för att sprida informationen medan den är relativt färsk. En mailinglista är egentligen ingenting annat än en låååång adresslista som man lägger upp och via Internet kan sända ett gemensamt brev till med ett enda utskick.

Där skulle färsk information kunna spridas mellan utgivningstidpunkterna för Anbudet. Naturligtvis är detta system orättvist mot dem som inte har dator och Internet, men informationen får väl också lov att sättas upp i lokalen så snart som möjligt och kanske även nere i biblioteket där vi kommer att få plats på anslagstavlan i forskarummet och som ska underhållas av vår "kontakttjej" Margareta Arendt.

Om det finns intresse för en sån här lista så kan du sända ett E-brev till kassören och meddela din E-postadress så får vi se om vi får igång det hela.

Redaktör 'u

SLÄKTFORSKARDAGARNA 2000 den 26 - 27 augusti i Linköping

Ett arrangemang av släktforskarföreningarna DIS, Föreningen för Datorhjälp i släktforskningen och ÖGF, Östgöta Genealogiska Förening, på uppdrag av Sveriges Släktforskarförbund. DIS firar sitt 20-årsjubileum och ÖGF 50 år. Föreningarna är bland de största i landet.

Släktforskdagarna äger rum i Linköpings Folkets Park och den angränsande kulturmiljön Gamla Linköping där DIS och ÖGF har en gemensam Forskarstuga.

Alla hälsas hjärtligt välkomna till några högintresanta dagar i Linköping där föredrag kan varvas med utflykter till sevärda

platser. Läs mera på Internet eller kontakta kansliet på adresserna nedan.

Gamla Linköping och Folkets PARK ligger i Linköpings västra delar, och nås via motorvägsinfarten V eller med busslinjerna 202, 213 och 214 från resecentrum.

Postadress: Släktforskdagar år 2000
c/o DIS/ÖGF, Gamla Linköping,
584 46 LINKÖPING
Tfn: 031 - 14 90 43
E-post sfd2000@dis.se
Hemsida: <http://www.dis.se/sdf2000.htm>

Regional Samarbetsträff

Två gånger om året, varje vår och höst brukar släktforskarföreningarna i Mälardalen och Södermanland ha en regional samarbetsträff och den 8 april var vår vice ordförande Kajsa Nilsson och undertecknad uttagna av styrelsen att övervara mötet.

Mötet började med att varje deltagare fick presentera sig själv och sin egen förening, om något nytt är på gång i föreningen. En mötesfråga var: Aktuellt från Arninge. Det var Carl-Göran Backgård från Södra Roslagen som svarade för denna information som lyder.

Under våren har det varit mycket folk och köer. Det kommer en utökning med ytterligare tre bord med läsare. Det är svårt för nybörjare att hitta varför bättre utmärkning behövs. Önskemål från forskarnas sida om fler CD-skivor till datorerna.

Arninge kommer att vara stängt under juni månad för att plocka tillräta felinsatta volymer samt för att gå igenom vilka mikrokort som saknas i volymerna. Så om du tänker åka dit ring i förväg och informera dig själv om det är öppet eller inte.

Vi fick också information om att det kommer att vara stängt på Riksarkivet under viss del av sommaren på grund av att golvet på en del ställen skall läggas om. Så om du tänker åka dit ring i förväg och informera dig själv om det är öppet eller inte.

Det blev Botvidsbygden som åtog sig att ansvara för nästa möte som blir i slutet av oktober.

Kort men intensivt skrev

Anita Carlsson